

Schoolexamenreglement

Deel 1

2025-2026

Inhoud

Voorwoord	3
Indeling schooljaar ten aanzien van afname PTA schooljaar 2025-2026	5
Leeswijzer PTA	6
Afname van toetsen	7
Schoolexamenreglement Pieter Nieuwland College	8
<i>Artikel 1 – Schoolexamen</i>	<i>9</i>
<i>Artikel 2 - Cijfers</i>	<i>10</i>
<i>Artikel 3 - Absentie/te laat</i>	<i>12</i>
<i>Artikel 4 - Herkansen en inhalen.....</i>	<i>13</i>
<i>Artikel 5 - Het profielwerkstuk.....</i>	<i>14</i>
<i>Artikel 6 - Onregelmatigheden</i>	<i>15</i>
<i>Artikel 7 - Bezwaar</i>	<i>16</i>
<i>Artikel 9 - Het examendossier.....</i>	<i>17</i>
<i>Artikel 10 - Slaag-/zakregeling</i>	<i>18</i>
<i>Artikel 11 - Terugvaloptie na examen op hoger niveau.....</i>	<i>20</i>
<i>Artikel 12 – Versneld examen afleggen</i>	<i>21</i>
<i>Artikel 13 - Doubleren en vrijstellingen</i>	<i>22</i>
<i>Artikel 14 - Eisen aan de studielasturen/inzetverplichting</i>	<i>22</i>
<i>Artikel 15 - Dispensatieregeling Moderne Vreemde Talen op het vwo</i>	<i>23</i>
<i>Artikel 16 - Dispensatie Lichamelijke Opvoeding.....</i>	<i>23</i>
Bevorderingsnormen bovenbouw (overgenomen uit de schoolgids 2024-2025).....	23

Voorwoord

Beste leerling,

Het examenreglement van het Pieter Nieuwland College bestaat uit 2 delen:

- Het ZAAM-examenreglement wat betrekking heeft op het centraal eindexamen. Het Pieter Nieuwland College valt onder het bevoegd gezag van ZAAM. Dit deel betreft de wettelijke voorschriften uit het Eindexamenbesluit VO, dat de basis is voor alles wat betrekking heeft op het eindexamen van de school.
- Het schoolspecifieke deel bevat regelingen en afspraken die alleen gelden op de eigen school. Hiertoe behoort het schoolexamenreglement en het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). Het Schoolexamenreglement beschrijft de regels voor de examens voor de gehele bovenbouw. Het PTA-overzicht verschilt per leerlaag.

Deze tekst betreft het schoolspecifieke deel. Hierin staat wat er de komende schooljaren per vak van je wordt verwacht voor het schoolexamen. Het examen bestaat namelijk uit een schoolexamen en een centraal examen.

Het schoolexamenreglement is van toepassing voor vwo 4, 5 en 6 en voor havo 4 en 5 van schooljaar 2025-2026. Het PTA is alleen bindend voor het huidige schooljaar (2025-2026). In klas 4 begin je dus al voor sommige vakken met onderdelen van je examen. Dit loopt door in vwo 5 en in het examenjaar. In het examenjaar heb je alleen nog maar schoolexamenonderdelen.

Deelname aan alle geplande schoolexamenonderdelen is verplicht.

Het eindcijfer van een vak komt tot stand door het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer van het centraal eindexamen op te tellen en door twee te delen.

Het PTA wordt per vak weergegeven in het PTA-overzicht per leerjaar. Deze staat op de site van het Pieter Nieuwland College.

Het schoolexamenreglement is gebaseerd op landelijke regelgeving.

Als je het PTA en dit schoolexamenreglement doorneemt, ontdek je bij de beschrijvingen van het studieprogramma van de vakken verschillende nieuwe begrippen. Van belang is dat je de volgende begrippen kent:

- Er is een onderscheid tussen rapporttoetsen (=RT) en schoolexamentoetsen (=SE). Schoolexamentoetsen tellen, behalve voor je rapport, ook mee voor je schoolexamen (PTA). Rapporttoetsen tellen alleen mee voor je rapport;
- In de lessen kan de voortgang van het studieproces getoetst worden. We spreken dan van voortgangstoetsen (=VT);
- Verder kom je nog de begrippen tegen:
 - Praktische opdracht (= PO): praktische opdrachten maken deel uit van het schoolexamen en zijn gericht op het opdoen van vaardigheden;

- Handelingsdeel (= HD): je zult bepaalde handelingen (die zijn vermeld bij verschillende vakken) moeten verrichten. Hiervoor krijg je geen cijfer. De handeling moet wel voldoende verricht zijn;
- Profielwerkstuk (PWS): het profielwerkstuk maak je in het examenjaar. Een docent begeleidt het hele proces. Een afgerond en beoordeeld profielwerkstuk is een voorwaarde om aan het centraal examen te kunnen deelnemen.
De informatie over het profielwerkstuk en het tijdpad worden verspreid in de voorexamenklas. De verwerking gebeurt via de online-omgeving Apprentice.
- In de zak-/slaagregeling van de tweede fase is sprake van het combinatiecijfer. Het combinatiecijfer wordt op de eindlijst van V6 en H5 vermeld. Zie ook artikel 2.7.
Het combinatiecijfer van het **vwo** bestaat op het Pieter Nieuwland College uit het rekenkundig gemiddelde van: CKV (klas vwo 4), maatschappijleer (klas vwo 5) en het profielwerkstuk (klas vwo 6).
Het combinatiecijfer van **de havo** bestaat uit het rekenkundig gemiddelde van: CKV, maatschappijleer (beide in klas havo 4) en het profielwerkstuk (klas havo 5).
- Een schoolexamenvak is een vak, waarvoor geen centraal examen bestaat.
Schoolexamenvakken zijn de vakken van het combinatiecijfer, het vak informatica, NLT (natuur, leven, technologie) en lichamelijke opvoeding.
- Een centraal examenvak bestaat uit het schoolexamen en het centraal examen.

Tijdens het vervolg van je studie in de tweede fase ga je merken dat er meer zelfstandigheid van je wordt verwacht. Het is daarom belangrijk dat je de stof bijhoudt en het niet te veel op het laatste moment laat aankomen. Zorg dat je, in verband met de planning, goed en regelmatig contact hebt met je mentor en/of vakdocenten. Die zullen je met je planning zeker helpen!

Veel succes!

Indeling schooljaar ten aanzien van afname PTA schooljaar 2025-2026

Het schooljaar is verdeeld in 4 blokken. Na elk blok is er een toetsweek.

In een toetsweek komen rapporttoetsen (RT) en schoolexamentoetsen voor (SE) voor.

De toetsweken in de bovenbouw zijn in het schooljaar 2025-2026 gepland op de volgende momenten:

- Toetsweek 1: 3 november – 7 november;
- Toetsweek 2: 14 januari – 20 januari;
- Toetsweek 3: 23 maart – 27 maart;
- Toetsweek 4: 15 juni – 19 juni.

In het eindexamenjaar zijn er drie toetsweken.

Herkansingen

- 27 november: Herkansing blok 1 voor H5 en V6;
- 9 februari: Herkansing blok 1 of 2 voor H4, V4, V5;
- 10 februari: Herkansing blok 2 voor H5 en V6;
- 3 april: Herkansing blok 3 voor H5 en V6;
- 25 juni: Herkansing blok 3 of 4 voor H4, V4, V5.

Landelijke luistertoetsen

De luistertoetsen voor de eindexamenklassen vinden plaats op:

- Havo Engels: 20 januari
- Havo Duits: 21 januari
- Havo Frans: 22 januari
- Vwo Duits: 19 januari
- Vwo Engels: 22 januari
- Vwo Frans: 23 januari

Tekenen SE-cijfers (akkoordverklaring, het schoolexamen is afgerond): 9 april;

Eindexamen

CE 1 (= tijdvak 1): 8 mei – 26 mei;

Uitslag: 11 juni 2026

CE 2 (= tijdvak 2): 16 juni – 23 juni.

Uitslag: 30 juni 2026

Leeswijzer PTA

Studie: Afdeling + leerjaar.

Kolomnr. in Magister: Bijvoorbeeld AK441: vak, leerjaar, blok, eerste PTA-onderdeel van dat blok.

Omschrijving: Onderwerpen van de leerstof en eventueel de bijbehorende hoofdstukken.

Inhoud: Beknopte omschrijvingen van de kennis, inzichten en vaardigheden waarover een leerling of student aan het eind van een opleiding minimaal zou moeten beschikken.

Hulpmiddelen:

Atlas: bij toetsen van het vak aardrijkskunde verschaft de school een atlas als deze is toegestaan bij de betreffende toets.

GR = grafische rekenmachine (alleen toegestaan bij WA, WB en WC), nemen leerlingen zelf mee. RM= gewone rekenmachine, nemen leerlingen zelf mee.

WB= woordenboek (de school verschaft deze).

Binas: bij toetsen nemen de leerlingen zelf hun Binas mee. Bij het centraal examen verstrekt de school deze.

Toetsvorm: Wijze van afname van de toets:

- Sch.Toe. = schriftelijke toets, wordt met een cijfer beoordeeld (SE in document);
- PrakOpd = praktische opdracht, wordt met een cijfer beoordeeld (PO in document);
- Mondeling = mondelinge toets, wordt met een cijfer beoordeeld;
- Hdeel = handelingsdeel, dit onderdeel wordt niet met een cijfer beoordeeld en dient altijd voldaan te worden om het handelingsdeel af te sluiten.

Weegfactor: Percentage van het uiteindelijke SE-cijfer.

Herkansing: Is het pta-onderdeel herkansbaar dan is dit aangegeven met: ja. Is een onderdeel niet herkansbaar is dit aangegeven met: nee. De wijze van herkansing is hetzelfde als onder 'Kolomkop'.

Tijdsduur: Bijvoorbeeld 100 = de toets duurt 100 minuten.

Periode: Bijvoorbeeld 5*3= leerjaar 5, blok 3.

Afname van toetsen

Regels tijdens de afname van de toets:

1. De zitting van een toets start en eindigt op de geplande tijden;
2. Er wordt niet gegeten of gesnoept tijdens de toets, water drinken mag wel;
3. Mobiele telefoons, horloges, iPad en overige elektronische apparaten mogen niet in het lokaal aanwezig zijn en worden uitgeschakeld in de kluis gelegd. Indien een leerling één van deze middelen bij zich heeft tijdens de toets, dan valt dit onder een onregelmatigheid (zie artikel 6);
4. Jassen en tassen mogen niet in het lokaal aanwezig zijn, een hoesje van een rekenmachine mag niet op tafel liggen;
5. Leerlingen die te laat zijn, mogen tot uiterlijk een kwartier na het begin van de zitting worden toegelaten. De vastgestelde eindtijd van de toets blijft gehandhaafd. Leerlingen nemen zwijgend plaats op de aangewezen plek. Leerlingen die meer dan een kwartier te laat zijn melden zich bij de afdelingsleider. Mocht een leerling te laat zijn bij een afname van de landelijke kijk- en luistertoets in het examenjaar dan is deelname niet meer mogelijk op dat moment. Dit wordt dan in principe een herkansing voor de betreffende leerling.
6. Er is geen communicatie tussen leerlingen toegestaan tijdens de toetsafname, ook niet als je de toets hebt afgerond;
7. Toetsen van 100 minuten: leerlingen mogen tot een kwartier voor het einde van de toets weg. Het laatste kwartier moeten ze blijven zitten. Ze moeten het 1e uur van een toets blijven zitten. Bij toetsen van 50 minuten mogen de leerlingen niet eerder weg;
8. Het is toegestaan een boek (voor een ander vak) te lezen als een leerling de toets heeft afgerond;
9. Toiletbezoek tijdens toetsen is in principe niet toegestaan;
10. Leerlingen met recht op extra faciliteiten (zoals bijv. tijdsverlenging) maken de toetsen in het daarvoor aangewezen steunlokaal. Deze faciliteiten kunnen niet in andere lokalen worden geboden. Met het weigeren van een plek in het steunlokaal, vervalt het recht op extra faciliteiten.

Schoolexamenreglement Pieter Nieuwland College

Het examenreglement van ZAAM geldt voor alle scholen van ZAAM, dus ook voor het Pieter Nieuwland College. Het examenreglement van ZAAM is te vinden op de website van het Pieter Nieuwland College. Hieronder staan artikelen die speciaal gelden voor het schoolexamen **2025-2026** van het Pieter Nieuwland College. In die gevallen waar onderstaande artikelen niet in voorzien, geldt het examenreglement van ZAAM.

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet beslist de rector.

Het Pieter Nieuwland College heeft een examencommissie en een examensecretaris.

De examensecretaris zorgt voor een correcte en zorgvuldige uitvoering van het geheel van de (school)examenprocedures, in samenwerking met de administratie, examinatoren, schoolleiding, conciërges, roostermakers en andere leden van het OOP. Daarnaast is de examensecretaris doorgaans de contactpersoon voor intern en extern betrokkenen bij het schoolexamen en het centraal examen.

De examensecretaris is belast met de voorbereiding en organisatie van de inrichting en uitvoering van het schoolexamen, het digitaal centraal examen en het centraal schriftelijk examen (CSE). De rector wijst één of meerdere van de personeelsleden van de school aan als examensecretaris. Op het Pieter Nieuwland College is dat dhr. Roosendaal.

De examencommissie bestaat uit:

- 1) Examensecretaris: de heer Roosendaal
- 2) Afdelingsleider havo-bovenbouw (de heer Smit) of
- 3) vwo-bovenbouw (mevrouw De Jong)
- 4) Door de rector aangewezen docent: mevrouw Van der Meer

De examencommissie heeft de volgende taken en bevoegdheden:

- a. In algemene zin behoort het voorbereiden van en/of adviseren over besluiten aan de rector ten aanzien van onregelmatigheden, en het horen van leerlingen als onderdeel hiervan tot de taken en bevoegdheden van de examencommissie.
- b. Borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering
- c. Het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te laten voldoen aan de volledigheidseis (afdekken domeinen)
- d. Behandelen van verzoeken van kandidaten om bijzondere maatregelen bij een schoolexamen wegens persoonlijke omstandigheden (dyslexie etc.) van de kandidaat
- e. Behandelen van klachten van kandidaten over de omstandigheden waaronder een schoolexamen of toets is afgelegd

Artikel 1 – Schoolexamen

1.1 Het schoolexamen bestaat uit:

- Schoolexamentoetsen (SE) (schriftelijk of mondeling);
- Praktische opdrachten (PO);
- Handelingsdelen (HD);
- Profielwerkstuk (PWS).

1.2 In het PTA wordt per jaar aangegeven:

- De onderdelen van het examenprogramma die in de loop van het schoolexamen worden getoetst in de diverse leerjaren;
- De wijze waarop de toetsing geschiedt;
- De weging van de toets of praktische opdracht.

Zie ook de leeswijzer PTA.

1.3 Voor een vak waarin geen centraal examen wordt afgelegd, bepaalt de rector het moment waarop het schoolexamen wordt afgesloten. Zie hiervoor indeling schooljaar t.a.v. afname PTA-schooljaar 2025-2026.

1.4 Met inachtneming van de door de minister bepaalde termijnen van melding van eindcijfers van het schoolexamen, wordt door het bevoegd gezag vastgesteld op welke datum het schoolexamen moet zijn afgesloten voor die vakken, waarin de kandidaat tevens centraal examen zal afleggen. Dit is het moment waarop de akkoordverklaringen moeten worden getekend.

1.5 Minstens een week voor aanvang van het centraal examen deelt de rector aan de kandidaten schriftelijk mede welke eindcijfers zij hebben behaald voor het schoolexamen in de vakken waarin zij ook centraal examen zullen afleggen. Tevens wordt meegedeeld:

- het combinatiecijfer;
- de eindcijfers van de schoolexamenvakken waarvoor geen centraal examen wordt afgelegd;
- de beoordeling van de vakken waarvoor geen eindcijfer wordt vastgesteld maar die met een 'naar behoren' moeten zijn afgerond;
- de beoordeling van de handelingsdelen.

Deze cijfers en beoordelingen komen op een akkoordverklaring. Met het tekenen van dit document verklaart de examenkandidaat zich akkoord met de cijfers en beoordelingen.

Artikel 2 - Cijfers

- 2.1 De docent die belast is met het verzorgen van onderwijs aan een kandidaat in enig jaar waarover het schoolexamen zich uitstrekt, treedt in dat jaar op als examinerator.
- 2.2 De mondelinge schoolexamentoets in het examenjaar bij de moderne vreemde talen en Nederlands wordt afgenomen in het bijzijn van tenminste één extra bijzitter of wordt (digitaal) opgenomen.
- 2.3 De examinerator stelt de genoemde onderdelen in het PTA vast.
- 2.4 Bij een onderdeel dat schriftelijk wordt geëxamineerd, stelt de examinerator het cijfer vast op basis van de normering.
- 2.5 Voor de praktische opdrachten en handelingsdelen bij alle vakken geldt het volgende:
 - Indien de opdracht niet op de gestelde inleverdatum is ingeleverd, krijgt de leerling 3 schooldagen de tijd om het werk alsnog in te leveren. Deze extra tijd gaat direct in vanaf het moment dat de docent de leerling (en ouders) hierover schriftelijk (per mail) heeft geïnformeerd.
 - Wanneer het werk na deze 3 schooldagen niet is ingeleverd, geldt dit als de herkansing van het blok waarin het werk moet worden ingeleverd. Dit betekent dat de herkansing van dat blok komt te vervallen.
 - Indien het werk vervolgens niet op de eerste dag na afloop van de toetsweek van het betreffende blok is ingeleverd, wordt dit behandeld als een onregelmatigheid (zie artikel 6).
- 2.6 Bij een praktische opdracht en een opdracht uit de handelingsdelen wordt aan de kandidaten schriftelijk vooraf meegedeeld wat de beoordelingscriteria zijn (zie: OneNote vak). Dit geldt ook voor de deadline van het inleveren van een praktische opdracht of handelingsdeel. Deze deadline is ook te vinden bij de OneNote van het vak.
- 2.7 Het combinatiecijfer is een cijfer in de slaag-/zakregeling; hiermee wordt alleen in de examenklassen gewerkt.

Het combinatiecijfer van het **vwo** bestaat op het Pieter Nieuwland College uit het rekenkundig gemiddelde van: CKV (klas vwo 4), maatschappijleer (klas vwo 5) en het profielwerkstuk (klas vwo 6).

Het combinatiecijfer van **de havo** bestaat uit het rekenkundig gemiddelde van: CKV, maatschappijleer (beide in klas havo 4) en het profielwerkstuk (Klas havo 5).

Het combinatiecijfer, alsmede de losse onderdelen, moeten minimaal 4 of hoger zijn om deel te mogen nemen aan het centraal examen.

- 2.8 Het gewogen gemiddelde van de in het PTA genoemde toetsen en het gewogen gemiddelde van de daarin vermelde praktische opdrachten worden bepaald op 1 decimaal nauwkeurig.
Deze gemiddelden vormen het eindcijfer van het schoolexamen.
Het eindcijfer van het schoolexamen wordt bij Centraal Examenvakken afgerond op 1 decimaal nauwkeurig (dus 5.45- 5,49 wordt 5.5).
Is het schoolexamencijfer tevens eindcijfer ten behoeve van het toepassen van de slaag/zakregeling (bij schoolexamenvakken), dan wordt het gewogen gemiddelde cijfer van toetsen en praktische opdrachten afgerond op het dichtstbijzijnde gehele cijfer (dus 5.45- 5,49 wordt 5).
- 2.9 Na afloop van elk schooljaar deelt de **rector** de kandidaat schriftelijk mee welke cijfers en beoordelingen hij heeft gehaald voor het schoolexamen.
- 2.10 Het inzien van een schoolexamentoets of rapporttoets kan tot 2 weken na de teruggave van het cijfer van de betreffende toets. Na de laatste toetsweek zijn er aangewezen momenten. Daarna staat het cijfer vast. Het inzien van het CSE kan tot 1 week na de uitslagdag van het betreffende tijdvak. Zie ook artikel 10.
- 2.11 De bewaartermijn van SE-toetsen is tot 1 oktober van het volgend schooljaar. De bewaartermijn van centraal examenwerk is zes maanden.
- 2.13 Het vak lichamelijke opvoeding wordt in het examenjaar afgesloten aan het einde van blok 2. Dit vak moeten “naar behoren” zijn afgesloten.
- 2.14 De leerlingen zonder wiskunde in hun pakket dienen een rekentoets te maken (Havoleerlingen met pakket Cultuur en Maatschappij, die geen examen afleggen in WA of WB). Voor hen is er een PTA rekenen.
De rekentoets telt niet mee voor de slaag-/zakregeling, maar dient wel te worden afgenomen. De beoordeling gebeurt middels een cijfer, waarbij de hoogte van het cijfer niet van invloed is op de slaag-zakregeling.
- De betreffende leerlingen van H4 of H5 maken een rekentoets. Deze leerlingen hebben recht op twee herkansingen voor de rekentoets. Deze herkansingsmogelijkheden staan los van het reguliere herkansingsbeleid.

Artikel 3 - Absentie/te laat

- 3.1 Indien een leerling ziek is of door een andere vorm van onmacht niet in staat is deel te nemen aan een gedeelte van het schoolexamen, stellen de ouder(s)/verzorger(s) de schoolleiding en verzuim vóór aanvang van de toets – per mail en met vermelding van redenen– in kennis van de afwezigheid van de leerling.
(verzuim@pieternieuwland.nl) Dit geldt zowel voor schoolexamenonderdelen die worden afgenomen in de toetsweken als voor onderdelen die gedurende het schooljaar buiten de toetsweken om worden afgenomen.
- 3.2 De leerling van wie de onder 3.1 bedoelde schriftelijke bevestiging niet op tijd is binnengekomen, is ongeldig afwezig geweest. Dit is een onregelmatigheid en dit wordt gemeld aan het bevoegd gezag, dat daarop beslist over eventueel te nemen maatregelen (zie artikel 6).
- 3.3 Indien een leerling om een geldige reden, met een correcte absentiemelding (zie 3.1), is verhinderd tijdens een schoolexamenonderdeel, wordt de leerling alsnog in de gelegenheid gesteld het onderdeel af te leggen op het eerstvolgende (centrale) herkansingsmoment. Voor deze leerling vervalt op dat moment het recht van herkansen van de periode(s) waarop betrekking had. Zie ook artikel 4.
- 3.4 Indien een leerling niet aanwezig is bij een herkansing (ook vanwege een geldige reden) vervalt het recht op herkansen. Zie ook artikel 4.
- 3.5 Leerlingen die te laat zijn, mogen tot uiterlijk een kwartier na het begin van de zitting worden toegelaten. De vastgestelde eindtijd van de toets blijft gehandhaafd. Leerlingen nemen zwijgend plaats op de aangewezen plek. Leerlingen die meer dan een kwartier te laat zijn melden zich bij de afdelingsleider of een ander lid van de schoolleiding. De laatste zal beslissen in hoeverre de leerling gerechtigd is de toets alsnog te maken.
Mocht een leerling te laat zijn bij een afname van de landelijke kijk- en luistertoets in het examenjaar dan is deelname niet meer mogelijk op dat moment. Dit wordt dan in principe een herkansing voor de betreffende leerling.

Artikel 4 - Herkansen en inhalen

- 4.1 Schoolexamentoetsen (SE) en rapporttoetsen (RT) uit de toetsweek mogen herkanst worden (zie artikel 4.3 en 4.5). Er zijn geen herkansingen voor voortgangstoetsen.
- 4.2 De herkansingen en het inhalen van toetsen worden centraal geregeld op daarvoor aangewezen dagen (zie Indeling schooljaar).
- 4.3a Voor leerlingen uit de voorexamenklassen (vwo 4 en 5 en havo 4) geldt dat ze na blok 2 één RT- of SE-toets uit blok 1 of 2 mogen herkansen. Na blok 4 mag er één RT- of SE-toets uit blok 3 of 4 herkanst worden.
- 4.3b Voor leerlingen uit de examenklassen (vwo 6 en havo 5) geldt dat leerlingen na elk blok recht hebben op één herkansing. Dit kan ook een herkansbare toets zijn die tijdens het blok is gemaakt. Het examenjaar bestaat uit 3 blokken.
- 4.4 De leerling geeft zijn of haar schoolexamen-herkansing door via Forms.
- 4.5 In alle gevallen geldt dat indien een leerling een toets moet inhalen, het recht op herkansen vervalt. Dit geldt zowel voor toetsen binnen als buiten de toetsweken.
- 4.6 Indien een leerling ook op het inhaalmoment afwezig is krijgt de leerling nog een laatste inhaalmoment toegewezen. Wordt ook dit moment gemist (geoorloofd of niet) dan wordt, een 1 toegekend voor de betreffende toets.
- 4.7 Indien een leerling een herkansing van een vak maakt, dan telt het hoogste cijfer.
- 4.8 Indien er bij het maken van een herkansing een onregelmatigheid geconstateerd wordt, dan kan het zijn dat er maatregelen worden genomen ten aanzien van het eerder behaalde cijfer van de toets waarvoor de herkansing is gemaakt (zie artikel 6.3).
- 4.9 Indien een leerling in een bepaald blok de inlevertermijn voor een praktische opdracht (PO) of handelingsdeel (HD) overschrijdt, dan treedt artikel 2.5 inwerking.
- 4.10 Indien een leerling in een bepaald blok een herkansing mist, bijvoorbeeld als gevolg van ziekte of een medische afspraak, vervalt het recht van herkansing in dat blok. Zie ook 3.4.
- 4.11 Als een leerling bij afsluiting van het schoolexamen en direct voorafgaand aan het centraal examen, voor een vak waarin alleen schoolexamen wordt gedaan, een onvoldoende blijkt te staan, mag deze leerling één eerder afgenomen toets van dit vak herkansen. Hierbij mag de toets niet eerder zijn herkanst. Het betreft hier het vak

informatica of NLT. Deze herkansing geldt dus niet voor schoolexamenvakken die deel uit maken van het combinatiecijfer.

Artikel 5 - Het profielwerkstuk

- 5.1 Het schoolexamen havo en vwo omvat mede een profielwerkstuk (PWS). Het PWS is een werkstuk, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het door de kandidaat gekozen profiel. Een afsluitende presentatie hoort bij het PWS.
- 5.2 Het PWS heeft betrekking op één vak of meer grote vakken uit het vakkenpakket (eindexamen) van de leerling. Een groot vak heeft in de bovenbouw op de havo een omvang van minimaal 320 uur en op het vwo minimaal 400 uur.
- 5.3 Het PWS telt voor 1/3 deel mee in het combinatiecijfer.
- 5.4 Indien de eindversie van het pws niet op de gestelde inleverdatum is ingeleverd dan
 - Krijgt de leerling 3 schooldagen de tijd om het werk alsnog in te leveren. Deze extra tijd gaat direct in vanaf het moment dat de docent de leerling (en ouders) hierover schriftelijk (per mail) heeft geïnformeerd.
 - Wanneer het werk vervolgens op de verlengde inleverdatum is ingeleverd geldt dit als herkansing van het blok waarin het werk moet worden ingeleverd. Dit betekent dat de herkansing van dat blok komt te vervallen.
 - Wanneer het werk na deze 3 schooldagen niet is ingeleverd, wordt dit behandeld als een onregelmatigheid (zie artikel 6).
- 5.5 Indien het pws wel op tijd is ingeleverd, maar zonder correcte absentiemelding niet op de gestelde datum wordt gepresenteerd dan krijgt de leerling geen punten voor het presentatieonderdeel. Het eindoordeel zal dus lager uitvallen. De presentatie moet alsnog worden ingehaald. Dit geldt tevens als herkansing van het blok waarin het werk moet worden ingeleverd. Dit betekent dat de herkansing van dat blok komt te vervallen. Zonder presentatie kan het pws niet worden afgerond en kan er geen eindexamen worden gedaan.
- 5.6 Indien het pws wel op tijd is ingeleverd, maar mét correcte absentiemelding niet op de gestelde datum wordt gepresenteerd dan krijgt de leerling de kans de presentatie in te halen. Dit geldt als herkansing van het blok waarin het werk moet worden ingeleverd. Dit betekent dat de herkansing van dat blok komt te vervallen. Indien vervolgens niet op het afgesproken moment wordt gepresenteerd treedt artikel 5.5 in werking.
- 5.7 Bij een beoordeling van het profielwerkstuk lager dan een 4 is deelname aan het centraal examen niet mogelijk (zie artikel 2.7).

Artikel 6 - Onregelmatigheden

6.0 De leerling moet te allen tijde eigen werk presenteren. De betrokken examinerator stelt vast of er al dan niet sprake is van eigen werk. Overtreding van deze regel is een onregelmatigheid.

Andere voorbeelden van onregelmatigheden of fraude (deze opsomming is een niet limitatieve opsomming!) kunnen zijn:

- (delen van) het examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben;
- examenwerk van een ander inleveren;
- werk onder een andere naam (laten) inleveren;
- plagiaat plegen via schriftelijke dan wel elektronische bronnen (internet);
- ongeoorloofd gebruik van AI;
- zelfplagiat;
- tijdens een examen ongeoorloofd gebruik maken van internet of een andere kennisbron;
- citeren van bronnen zonder bronvermelding;
- toegang hebben tot ongeoorloofde informatie / internet;
- gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen;
- toegang hebben tot aantekeningen of toevoegingen in een geoorloofde hulpbron (bv schrijven in Binas);
- tijdens een zitting gebruik maken van hulpmiddelen van anderen (lenen) waarmee ongeoorloofde informatie wordt doorgegeven;
- afkijken of overleggen met anderen;
- zonder overleg met de toezichthouder een andere plaats innemen;
- gelegenheid geven tot afkijken;
- aanwijzingen krijgen of geven bij toiletbezoek;
- bij bespreking van examenwerk antwoorden verbeteren;
- het niet maken van een onderdeel van het schoolexamen.

6.1 De examencommissie wordt bij een onregelmatigheid bijeengeroepen. De examencommissie, of een deel van de examencommissie, zal de leerling en eventuele andere betrokkenen horen ten aanzien van de onregelmatigheid.

6.2 Als een leerling zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan een onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, of zonder geldige reden afwezig is, kan het bevoegd gezag maatregelen nemen.

6.3 De maatregelen die, ook in combinatie, genomen kunnen worden, zijn:

- a. het toekennen van het cijfer 1 voor pta-onderdeel van het schoolexamen of het centraal examen;
- b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer pta-onderdelen van het schoolexamen of het centraal examen;
- c. het ongeldig verklaren van een of meer pta-onderdelen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
- d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door het bevoegd gezag aan te wijzen onderdelen.

- 6.4 Als de onregelmatigheid pas na afloop van het schoolexamen of het centraal examen wordt ontdekt, kan de rector eveneens bovenstaande maatregelen nemen.
- 6.5 De rector neemt op basis van het advies van de examencommissie een besluit. Het besluit waarbij een in het derde lid van dit artikel bedoelde maatregel wordt genomen, wordt schriftelijk aan de leerling en, als de leerling nog minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de leerling meegedeeld en tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de Onderwijsinspectie.
- 6.6 Naar aanleiding van het besluit kan er een gesprek plaatsvinden met de rector. De leerling kan zich door een meerderjarige laten bijstaan. Dit kan binnen twee weken nadat het besluit is meegedeeld.
- 6.7 De leerling kan tegen een beslissing van de rector in beroep gaan bij de Commissie van Beroep, die door het bevoegd gezag is ingesteld.

Artikel 7 - Bezwaar

- 7.1 Bezwaar maken tegen maatregelen of handelingen die strijdig zijn met het examenreglement:
- 1) Een leerling kan bezwaar maken tegen maatregelen of handelingen die strijdig zijn met het examenreglement. Dit bezwaar wordt in eerste instantie gericht tot de examencommissie van de school door een mail te sturen naar dhr. Roosendaal (examensecretaris). De examencommissie neemt het bezwaar in behandeling en reageert binnen vijf werkdagen.
 - 2) Indien de leerling zich niet kan vinden in het genomen besluit, kan de leerling beroep aantekenen bij de rector van de school via een mail naar de rector van de school. De rector neemt binnen vijf werkdagen contact op met de leerling. Voordat de rector een beslissing neemt, hoort de rector de leerling. De leerling kan zich door een meerderjarige laten bijstaan.
 - 3) De leerling kan tegen een beslissing van de rector in beroep gaan bij de Commissie van Beroep, die door het bevoegd gezag is ingesteld.
- 7.2 Bezwaar aantekenen tegen de beoordeling van gemaakt werk in het schoolexamen. Het gemaakte werk wordt door de docent aan de leerling ter inzage gegeven. Indien er volgens een leerling iets niet klopt, dient deze dit binnen twee schooldagen, per mail, aan de docent kenbaar te maken. Wanneer de leerling er in een gesprek met de docent niet uitkomt, neemt de leerling contact op met de afdelingsleider. Daarna kan de leerling een bezwaar indienen bij de examencommissie die volgens de daarvoor geldende procedure zal worden behandeld.

Artikel 8 - Commissie van Beroep

Een kandidaat of zijn vertegenwoordiger(s) die in beroep wil gaan tegen een beslissing van de rector, kan zich richten tot de Commissie van Beroep voor examenbeslissingen.

- 8.1 Het beroep moet binnen vijf werkdagen nadat de beslissing ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de Commissie van Beroep worden ingesteld. Het adres is: Commissie van Beroep van Stichting ZAAM, postbus 12426, 1100 AK Amsterdam. Wat betreft de procedure bij de Commissie van Beroep, geldt de regeling Beroep tegen Examenbeslissingen van Stichting ZAAM. Informatie hierover staat vermeld op de website: <http://zaam.nl/over-zaam/beleid-enreglementen/reglementen/>.
- 8.2 De Commissie van Beroep stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken, c.q. tien werkdagen, volgende op de datum van het beroep, tenzij de commissie deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken.
- 8.3 De Commissie van Beroep deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat, en bij minderjarigheid aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, aan de rector en aan de Onderwijsinspectie.

Artikel 9 - Het examendossier

- 9.1 Het examendossier is het geheel van onderdelen van het schoolexamen. Het examendossier documenteert een geheel aan kennis, inzicht en vaardigheden, dat ook als zodanig moet worden vastgelegd en bewaard.
- 9.2 De stof voor het schoolexamen wordt voor ieder vak afzonderlijk vastgesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met de syllabi van het College voor Toetsen en Examens (CVTE).
- 9.3 De resultaten van alle onderdelen van het schoolexamen worden door de examinerator bijgehouden.
- 9.4 De docenten bewaren tot 1 oktober van het daaropvolgende schooljaar een exemplaar van de opgaven van de voor het schoolexamen meetellende toetsen of praktische opdrachten; alsmede de antwoorden van de kandidaat.
- 9.5 De kandidaat wordt in de gelegenheid gesteld de dossiers waarop de door hem behaalde resultaten zijn vermeld te controleren op juistheid. In het examenjaar vindt bij afsluiting van het Schoolexamen (SE) een laatste controle plaats. Na ondertekening door de kandidaat zijn geen wijzigingen meer mogelijk. Indien de

kandidaat van deze controlemogelijkheid afziet, wordt dit beschouwd als een akkoordverklaring.

Artikel 10 - Slaag-/zakregeling

1. De leerling die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is; en
 - b. hij voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak dan wel andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - 1° voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - 2° voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - 3° voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
 - 4° voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
 - e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
 - f. Voor de compensatieregeling telt het cijfer voor de rekentoets *niet* mee; dat wil zeggen dat dit cijfer noch gecompenseerd kan worden, noch ter compensatie gebuikt kan worden;

2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. Het bevoegd gezag kan daaraan toevoegen:
 - a. literatuur, als onderdeel van alle afzonderlijke moderne talen, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, literatuur voor de bepaling van de eindcijfers een onderdeel is van het schoolexamen van de desbetreffende taal en literatuur;
 - b. algemene natuurwetenschappen in het havo en vwo;
 - c. bij bijzondere scholen: godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs geen onderdeel is van het eindexamen, tenzij Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend met toepassing van artikel 11, eerste lid, onder c, artikel 12, eerste lid, onder c, of artikel 13, eerste lid, onder c (uit Eindexamenbesluit VO).
3. Indien het bevoegd gezag toepassing geeft aan de tweede volzin van het tweede lid, wordt in het examenreglement, bedoeld in artikel 31, vermeld welk onderdeel of welke onderdelen worden toegevoegd.
4. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
5. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 51 van het Eindexamenbesluit VO bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 51, eerste lid, geen toepassing vindt.

10.2 Judicium Cum laude

Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen **vwo** met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

1. Ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor: De vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer van het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel, en
2. Het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en ten minste het eindcijfer 7 voor alle vakken waarin het centraal examen is afgelegd.

Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen **havo** met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

1. Ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - a. De vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer van het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel, en
 - b. Het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
2. Ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor vakken waarin het centraal examen is afgelegd.

10.3 Inzagerecht Centraal Examen

De eindexamenkandidaat heeft recht op inzage in het centraal examenwerk. Zie ook artikel 2.10.

1. Inzage vindt plaats op school, onder toezicht. Inzage vindt plaats met een kopie van het gemaakte werk.
2. Inzage is eenmalig en heeft als doel te leren van de gemaakte fouten voor een herkansing.
3. Er is geen mogelijkheid tot inhoudelijke discussie over de beoordeling.
4. De kandidaat mag één ouder / wettelijk vertegenwoordiger meenemen ter ondersteuning.

Artikel 11 - Terugvaloptie na examen op hoger niveau

- 11.1 Indien een leerling voor een vak op een hoger niveau examen heeft gedaan dan kan deze leerling gebruik maken van de terugvaloptie. Dit betekent dat op een later moment (bijvoorbeeld tweede tijdvak) alsnog het centraal examen op het eigen niveau kan worden afgelegd. Dit is geen herkansing. Het recht van herkansen verliest de leerling dus niet. Het laatst behaalde cijfer telt. Als de leerling terugvalt naar het eigen niveau, vervalt het cijfer op hoger niveau, ook al is dit een hoger cijfer.
- 11.2 Indien een leerling een vak op hoger niveau volgt worden hiervoor afspraken gemaakt vergelijkbaar met de afspraken over versneld examen afleggen. Zie hiervoor artikel 12.

Artikel 12 – Versneld examen afleggen

In individuele gevallen bestaat de mogelijkheid om te onderzoeken of een leerling versneld examen kan afleggen voor een of twee vakken. Dit betreft een discretionaire bevoegdheid van de rector; de leerling kan aan deze bepaling geen rechten ontleen. Het is mogelijk om voor maximaal 2 vakken eerder dan het laatste leerjaar examen te doen. Indien wordt versneld, dan betekent dit dat in het voorexamenjaar het PTA van het examenjaar wordt gevolgd, waardoor de leerling reeds in het voorexamenjaar het centraal eindexamen aflegt voor het betreffende vak of de betreffende vakken. Bij de bepaling of versnelling mogelijk wordt gemaakt telt naast de haalbaarheid voor het beoogde vak, ook de stand van zaken bij de andere vakken mee. Het besluit of versnellen mag of niet is bindend en zal aan leerling en ouders/verzorgers worden medegedeeld door de examencommissie.

- a. Een verzoek tot versnellen wordt voor de krokusvakantie gericht aan de afdelingsleider. De afdelingsleider neemt dit op met de vakdocent en examensecretaris.
- b. Wanneer er een positief advies ligt vanuit de school, stelt de leerling een plan van aanpak op met daarin de motivatie om te versnellen, alsmede een concreet plan om de vrijgekomen lesuren van het versnelde vak in te vullen in het schooljaar daarna. Dit plan van aanpak dient hij/zij in bij de afdelingsleider en examensecretaris.
- c. De leerling stemt af met de vakdocent van het examenvak in het examenjaar. Onder andere over de vraag hoe de PTA-onderdelen gemaakt moeten worden (route en data). Wijzigingen in het PTA mogen niet van invloed zijn op de inhoud van toetsen. De samenstelling, de volgorde of het tempo kunnen wel verschillen en met de vakdocent bepaald worden. Een maatwerk PTA wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de examensecretaris, waarna deze zal worden toegestuurd aan de inspectie.
- d. Mocht het resultaat van het versneld afgelegde centraal examen voor het betreffende vak tegenvallen, dan is een herkansing van het centraal examen mogelijk. De leerling kan evenwel slechts één vak herkansen; versnellen levert geen extra herkansing op. Er kan in het jaar van versnelling geen herkansing voor het versnelde vak gedaan worden. De beslissing voor de herkansing van het centraal examen moet dus uitgesteld worden totdat alle examenvakken zijn afgesloten (in het schooljaar daarna). De leerling kan dan op grond van de slaag-zakregeling beslissen welk vak hij/zij herkanst.
- e. De school behoudt zich het recht voor om een leerling die aan het versnellen is, op grond van tegenvallende resultaten of leerhouding/motivatie, alsnog terug te trekken bij DUO in april/mei van het betreffende examenjaar, dus voordat er versneld examen wordt gedaan. Stopzetting van het versnellingstraject kan ook eerder als resultaten tegenvallen. Behaalde resultaten komen te vervallen.
- f. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 13 - Doubleren en vrijstellingen

- 13.1 Wanneer een leerling een bovenbouwjaar opnieuw doet, doet hij/zij alle schoolexamentoetsen, voortgangstoetsen, rapporttoetsen opnieuw. Het nieuwe cijfer telt. Van handelingsdelen of praktische opdrachten kan in overleg met de vakdocent het oude cijfer blijven staan.
De deelname aan excursies blijft verplicht.
- 13.2 Er zijn ook vrijstellingen mogelijk:
Indien een leerling doubleert en de schoolexamenvakken CKV, MA of LV met een voldoende eindcijfer heeft afgesloten, hoeft de leerling de lessen in dat vak niet meer te volgen en de toetsen in dat jaar niet meer te doen. Over de exacte invulling van de betreffende lesuren wordt met de leerling een afspraak gemaakt.

Artikel 14 - Eisen aan de studielasturen/inzetverplichting

- 14.1 De leerlingen in de leerjaren 4, 5 en 6 moeten voldoen aan de studielasturen. Dit betekent dat zij in elk blok de lessen en zelfstudie-uren actief moeten bijwonen. Het betekent ook, dat werk in elk blok (bijv. praktische opdrachten en handelingsdelen, huiswerk) op het afgesproken moment moet zijn ingeleverd. Ook moet de inzet voor (voortgangs)toetsen positief zijn. Wanneer hier niet aan wordt voldaan dan is dit een onregelmatigheid (voor maatregelen zie artikel 6.3).
- 14.2 Als de leerling niet voldoet aan zijn inzetverplichting, kan een schorsing of verwijdering volgen.
- 14.3 Zowel de eisen wat betreft de studielast en de inzetverplichting vallen ook onder "onregelmatigheid" van het examenreglement van ZAAM.

Artikel 15 - Dispensatieregeling Moderne Vreemde Talen op het vwo

- 15.1 Een leerling met een dyslexieverklaring die vrijstelling wil van het volgen van een 2^e moderne vreemde taal in het gemeenschappelijk deel van het vwo, dient daarvoor een verzoek in bij de 'dispensatiecommissie'.
- Deze commissie bestaat uit:
- Afdelingsleider;
 - Decaan;
 - Remedial teacher;
 - Eventueel vakdocent (talen).
- 15.2 De dispensatiecommissie beoordeelt ieder geval apart – en betreft tenminste de volgende overwegingen in haar besluit:
- In welke mate wordt de leerling gehinderd door dyslexie? (Een officiële dyslexieverklaring geeft recht op dispensatie.)
 - Heeft de leerling een aantoonbare achterstand m.b.t. de 2^e moderne vreemde taal, bijvoorbeeld door langdurig verblijf in het buitenland?
- 15.3 De leerling moet in plaats van de taal een vervangend vak uit het profiel- of vrije deel kiezen met een studielast van ten minste 400 uren.

Artikel 16 - Dispensatie Lichamelijke Opvoeding

- 16.1 Voor leerlingen die het vak Lichamelijke Opvoeding vanwege een lichamelijke handicap niet kunnen volgen, kan een speciaal individueel PTA-programma worden opgesteld. Dit in overleg met de afdelingsleider en de docent LO.

Bevorderingsnormen bovenbouw (overgenomen uit de schoolgids 2024-2025)

Eindcijferberekening

Aan het einde van het schooljaar wordt bij de berekening van het eindcijfer voor een vak uitgegaan van de rapportcijfers per blok (periode), afgerond op 1 decimaal. Het eindcijfer wordt afgerond op een heel cijfer (5,49 wordt 5). Er zijn 4 blokken. Na elk blok volgt een rapport.

Voor alle vakken, behalve NE, FA, DU en EN, geldt: $(1 \times \text{rapport 1} + 1 \times \text{rapport 2} + 1 \times \text{rapport 3} + 1 \times \text{rapport 4}) : 4 = \text{eindcijfer}$.

Voor NE, FA, DU en EN geldt: $(1 \times \text{rapport 1} + 1 \times \text{rapport 2} + 2 \times \text{rapport 3} + 2 \times \text{rapport 4}) : 6 = \text{eindcijfer}$.

De leerlingen in de bovenbouw ontvangen alleen een eindrapport op papier.

Algemene bepalingen

- A. Bevorderen en afwijzen gebeurt op basis van het eindrapport.
- B. Bij bespreken is het besluit van de rapportvergadering bindend.
- C. Doubleren is geen automatisch recht.
- D. De schoolleiding heeft het recht om in bijzondere gevallen van de normen af te wijken.
- E. Een leerling mag in principe niet twee keer gedurende zijn schoolcarrière blijven zitten.
- F. Een leerling kan alleen bevorderd worden als alle toetsen en praktische opdrachten zijn gedaan en alle handelingsdelen naar behoren zijn afgerond.

Wanneer er niet voldaan wordt aan de overgangsnormen vindt er geen bevordering naar het volgende leerjaar plaats.

Bevordering:

- 1. alle eindcijfers 6 of hoger zijn of;
- 2. 1 x 5 en alle overige vakken een 6 of hoger of;
- 3. (1 x 4) of (2 x 5) of (1 x 5 en 1 x 4) en alle overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde een 6.0 of hoger is (bij (2 x 5) of (1 x 4) zijn dan twee compensatiepunten nodig, bij (1 x 5 en 1 x 4) zijn dan drie compensatiepunten nodig);
- Let op bij de vakken LO, CKV, MA, LV en rekenen kunnen geen compensatiepunten gehaald worden, ze tellen wel mee als onvoldoende;
- Bij informatica kan slechts 1 compensatiepunt gehaald worden.
- Bij de vakken NE, WI of EN mag maar één 5 voorkomen en bij deze vakken mag het cijfer niet lager zijn dan een 5.
- Daarnaast moet het vak LO naar behoren zijn afgerond.

Op het einde van het jaar is er een rapportvergadering, het is geen recht om in de rapportvergadering besproken te worden. De mentor en afdelingsleider bepalen welke leerlingen daar worden besproken. Een leerling kan eventueel besproken worden als deze op één punt niet aan de overgangsnorm voldoet, maar niet met het eindcijfer 4 en eindcijfer 5 op het eindrapport.

Deel 2

ALGEMEEN ZAAM-EXAMENREGLEMENT 2025-2026

Het algemene ZAAM-examenreglement beschrijft de door de VO-Raad noodzakelijk geachte onderdelen van het examenreglement¹ die voor elke school gelijk zijn. Naast dit algemene ZAAM-examenreglement is elke ZAAM-school verplicht een schoolexamenreglement op te stellen waarin ten minste de door de VO-Raad als noodzakelijk aangemerkte onderdelen worden uitgewerkt die om een schoolspecifieke invulling vragen². Samen vormen deze documenten het examenreglement van de school.

1. Te allen tijde geldt dat de Wet voortgezet onderwijs 2020 en het bijbehorende Uitvoeringsbesluit WVO 2020 leidend zijn.
2. In gevallen waarin de Wet voortgezet onderwijs 2020, het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en/of het examenreglement niet voorzien beslist de rector of directeur. In voorkomende gevallen is overleg met of melding aan inspectie verplicht.
3. Het opstellen van een examenreglement is wettelijk verankerd in artikel 2.60 van de Wet voortgezet onderwijs 2020. Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor het vaststellen van het examenreglement. De medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht op het examenreglement.
4. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting (PTA) worden jaarlijks door de rector of directeur voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en actief verstrekt of toegezonden aan de kandidaten.
5. Elke school heeft een examencommissie en één of meerdere examensecretarissen.
 - 5.1. De examencommissie bestaat uit een oneven aantal leden (tenminste drie). Leden van het bevoegd gezag, de rector of directeur, leden van de MR, leerlingen en hun wettelijke vertegenwoordigers kunnen geen deel uitmaken van de examencommissie. De examencommissie heeft in ieder geval de volgende taken en verantwoordelijkheden³. Voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering:
 - a. Het jaarlijks opstellen van een voorstel examenreglement.
 - 5.2. Het jaarlijks opstellen van een voorstel PTA.
 - a. Het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen.
 - b. Het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen.

¹ Zie checklist VO-Raad: https://www.vo-raad.nl/rails/active_storage/blobs/eyJfcmFpbHMiOnsibWVzc2FnZSI6IkJBaHBb2thliwiZXhwijudWxsLCJwdXliOiJibG9iX2Ikn19--e26328a72395ead36510a8517b6f7afc3c2389b3/Checklist%201%20Examenreglement%202025-2026.pdf

² Deze staan beschreven in de notitie 'Richtlijn Examenreglement'.

³ Zie [WVO Artikel 2.60e. Taken en bevoegdheden van de examencommissie](#)

Verdere taken van de examencommissie zijn, zij:

- stelt regels vast over haar werkwijze.
- stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden.
- evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan het bevoegd gezag en de directeur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
- verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag, de evaluatie en het advies, bedoeld in het tweede tot en met het vierde lid, aan het bevoegd gezag, aan de directeur en aan de examensecretaris van een school.

5.3. De rector of directeur wijst één of meerdere personeelsleden aan tot examensecretaris van het eindexamen. De examensecretaris heeft in ieder geval de volgende taken:

- a. Het ondersteunen van de rector of directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen
- b. Het ondersteunen van de rector of directeur bij de uitvoering van het examenreglement en het PTA
- c. Het ondersteunen en begeleiden van docenten in het opstellen en uitvoeren van het PTA
- d. Het verstrekken van overzichten van de schoolexamenresultaten
- e. Het (samen met de rector of directeur) tekenen van de overzichten en de eindbeoordeling van het schoolexamen
- f. Het (samen met de rector of directeur) vaststellen van de uitslag van het eindexamen
- g. Het, evenals de rector of directeur, tekenen van de diploma's en cijferlijsten

Overige taken en verantwoordelijkheden die het bevoegd gezag aan de examencommissie dan wel de examensecretaris heeft gegeven en die van belang zijn voor de uitvoering van het examenproces worden vastgelegd in het schoolspecifieke deel van het examenreglement.

6. Bij onregelmatigheden⁴ kan alleen de rector of directeur maatregelen nemen en mogen er geen andere maatregelen worden genomen dan de sanctiemogelijkheden genoemd in artikel 3.58 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020:

6.1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de rector of directeur maatregelen nemen.

6.2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:

- a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen
- b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
- c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
- d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector of directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

6.3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.

6.4. Een examenkandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger kan tegen een beslissing van de rector of directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep voor de eindexamens. Van de commissie van beroep mag de rector of directeur geen deel uitmaken.

6.5. In overeenstemming met artikel 2.64 van de Wet voortgezet onderwijs wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep voor de eindexamens, met ingang van de dag na die waarop de beslissing aan de leerling is uitgereikt of toegezonden. De commissie beslist binnen twee weken na ontvangst van het verzoekschrift. Zij kan de beslissing voor ten hoogste twee weken verdagen. De commissie stelt bij haar beslissing op een bezwaarschrift tegen een maatregel als bedoeld in artikel 3.58 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd artikel 3.58 lid 3 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk

⁴ Voorbeelden van onregelmatigheden zijn (niet-limitatief): ongeoorloofd verzuim, fraude, (gelegenheid geven tot) spieken, niet tijdig inleveren of afronden van examenonderdelen, gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen en plagiaat plegen.

mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de rector of directeur en aan de inspectie.

7. De Commissie van Beroep bestaat uit een externe voorzitter, twee leden en hun vervangers. De Commissie van Beroep wordt ondersteund door een secretaris. Het postadres is: Commissie van Beroep van Stichting ZAAM, postbus 12426, 1100 AK Amsterdam Het e-mailadres is cvbe@zaam.nl. Wat betreft de procedure bij de Commissie van Beroep, geldt de regeling Beroep tegen Examenbeslissingen van Stichting ZAAM. Informatie hierover staat vermeld op de website <https://www.zaam.nl/over-zaam/beleid-en-reglementen/>.
8. Deelname aan de geplande toetsen uit het programma van toetsing en afsluiting is verplicht.
9. Het inleveren van werk behorend bij een praktische opdracht op of voor de deadline is verplicht.
10. Het afgerond hebben van het schoolexamen geldt als voorwaarde voor toelating aan het centraal examen in het betreffende vak. In het geval van schriftelijke examens geldt als voorwaarde voor toelating tot het centraal examen dat het schoolexamen volledig is afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak. In het geval van flexibele digitale examens BB KB geldt dat het schoolexamen in het betreffende tijdvak is afgesloten voor het centraal examen.
11. Vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld dienen, conform artikel 3.15 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 voor aanvang van het eerste tijdvak te zijn afgesloten.
12. Voor de aanvang van het centraal examen ontvangt de kandidaat als formele afronding van het schoolexamen een overzicht per vak van de resultaten van alle onderdelen en de eindbeoordeling van het schoolexamen, dat is getekend door de rector of directeur en de examensecretaris. De kandidaat tekent voor ontvangst.
13. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, wordt een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
14. Conform artikel 3.32 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 wordt het eindcijfer eindexamen uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10. De rector of directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer van het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

- 15.** Het centraal examenwerk wordt tenminste zes maanden na afname bewaard op school.
- 16.** Conform artikel 2.56 lid 4 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 is het mogelijk voor leerlingen om toegelaten te worden tot het centraal examen in een eerder leerjaar:
- 16.1. Het bevoegd gezag kan leerlingen de gelegenheid geven om in het voorlaatste of in het daaraan voorafgaande leerjaar het centraal examen in één of meer vakken, maar niet in alle vakken, af te leggen.
 - 16.2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
 - 16.3. Indien een leerling overeenkomstig lid 1 in één of meer vakken eindexamen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, maakt de rector of directeur het eindcijfer van dit eindexamen schriftelijk aan de examenkandidaat bekend zodra deze is vastgesteld, onder mededeling van het recht op herkansing, bedoeld in artikel 3.38 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
 - 16.4. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.
- 17.** Conform artikel 3.54 en artikel 3.55 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 kan de rector of directeur een afwijkende wijze van examineren toestaan:
- 17.1. De rector of directeur kan toestaan dat een examenkandidaat op grond van zijn handicap of ziekte het eindexamen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. De rector of directeur bepaalt de wijze waarop het eindexamen vanwege zijn handicap of ziekte wordt afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
 - 17.2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap of ziekte, geldt voor de aangepaste wijze van examineren, bedoelt in het eerste lid, dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a. genoemde deskundigenverklaring over betrokkene een voorstel wordt gedaan of indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.

- 17.3. Het bevoegd gezag kan toestaan dat voor een examenkandidaat op grond van onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt afgeweken van dit besluit, indien deze examenkandidaat met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en het Nederlands niet de moedertaal is. Deze afwijking kan betrekking hebben op:
- a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
- 17.4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek van de Nederlandse taal.
- 17.5. Van elke afwijking op grond van lid 1 tot en met 3 wordt zo spoedig mogelijk mededeling gedaan aan de inspectie.
- 18.** De eindexamenkandidaat heeft recht op inzage in het centraal examenwerk en de beoordeling.

Instemming MR september 2025
Amsterdam